

Ο κ. Κ. Σημίτης μιλάει για τους στόχους των «τεσσάρων», το θέμα της διαδοχής και τις τάσεις στο κόμμα

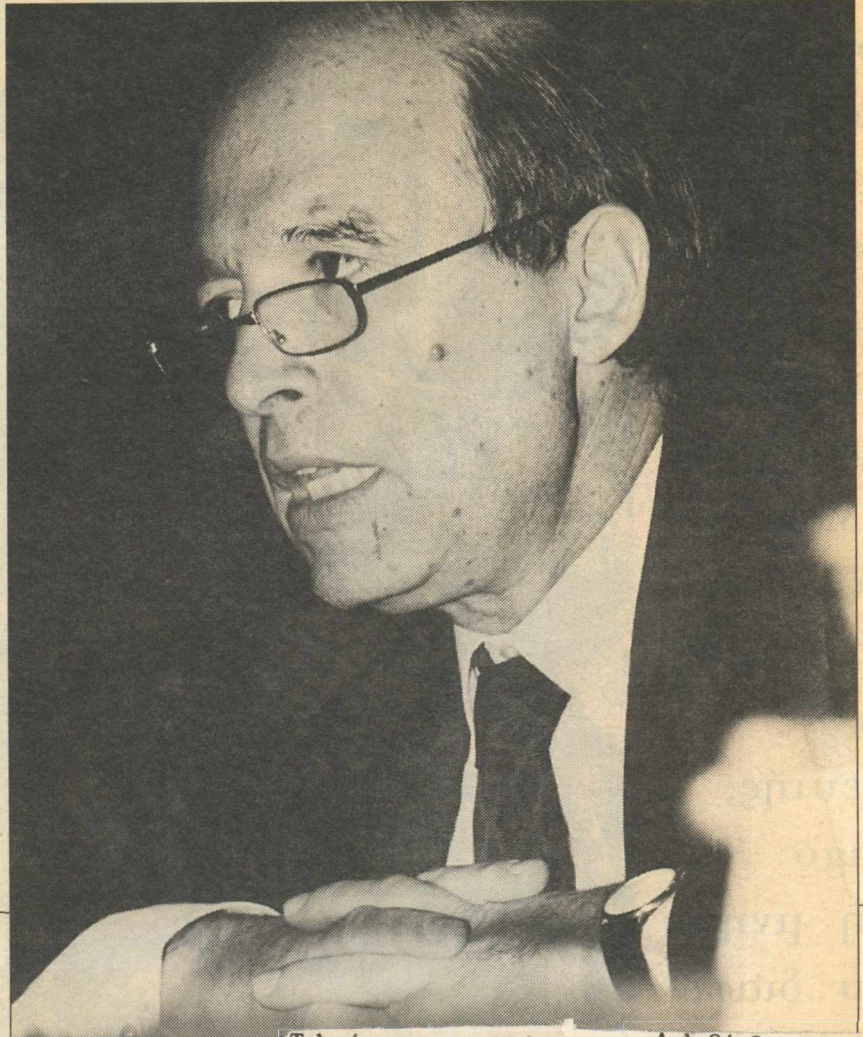
Η σιωπή σκοτώνει το ΠαΣοΚ

Έχει άποψη και την λέει

«ΕΝΑ κόμμα οδηγείται σε διάσπαση όταν δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες, όταν είναι στάσιμο» τονίζει σε μια εκ βαθέων συζήτηση με «Το Βήμα» ο υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Κωνσταντίνος Σημίτης και προσθέτει ότι «η συζήτηση συνθέτει, ενώ η σιωπή αποσυνθέτει»..1

Αυτή είναι η απάντηση του κ. Κ. Σημίτη στις βολές και επικρίσεις εκ των έδρων του ΠαΣοΚ εναντίον της γνωστής κίνησης των «4», οι οποίοι κατηγορούνται για φραξιονισμό που οδηγεί στη διάσπαση.

Παρ' ότι ο κ. υπουργός μιλάει με τους συνήθεις χαμηλούς του τόνους, είναι σκληρός στις τοποθετήσεις του υπογραμμίζοντας ότι «επικίνδυνοι για το ΠαΣοΚ δεν είναι εκείνοι που έχουν άποψη, αλλά εκείνοι που δεν έχουν γνώμη ή ενοχλούνται που άλλοι έχουν γνώμη».

Συνέντευξη στον

ΝΙΚΟ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ του κ. Κ. Σημίτη έχει ως εξής:

- Πώς βλέπετε τη δήλωση του κ. Α. Παπανδρέου ότι δεν θα διεκδικήσει την προεδρία της Δημοκρατίας και πως νομίζετε ότι διαμορφώνεται, με δεδομένη αυτή τη δήλωση, το πολιτικό σκηνικό;

«Ο Πρωθυπουργός έθεσε με την κίνησή του τέλος στις διάφορες εικασίες για τις πολιτικές εξελίξεις ως τον Απρίλιο. Πρόλαβε την επέκταση μιας αρνητικής για την κυβέρνηση πολιτικής αβεβαιότητας. Μπορεί τώρα να καθορίσει ελεύθερα τις επόμενες κινήσεις ώστε αυτή η Βουλή να εκλέξει Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Πρέπει να αποφευχθούν οι εκλογές τον Απρίλιο. Θα επιτείνουν τα προβλήματα και τις δυσκολίες που έχουμε να αντιμετωπίσουμε».

- Πιστεύετε ότι τώρα θα ηρεμήσει και η κατάσταση στο εσωτερικό του κόμματος και η ένταση που είχε δημιουργηθεί με τη δημοσιοποίηση της κίνησης των τεσσάρων θα χαλαρώσει;

«Η κατάσταση στο εσωτερικό του κόμματος είναι ήρεμη. Τι θα θέλατε, σιωπή νεκροταφείου; Η κίνηση των τεσσάρων, όπως την αποκαλείτε, αφορά κατά κύριο λόγο τη γραμμή του κόμματος, την εφαρμογή της πολιτικής του και όχι θέματα προσώπων. Αρα, η απόφαση του Προέδρου δεν έχει σχέση με τις επιδιώξεις της και δεν πρόκειται να μεταβάλει τη στάση μας».

Τελικά, τι εκπροσωπεί η ομάδα των τεσσάρων; Είναι μια συμμαχία στην κούρσα της διαδοχής ή ομάδα πίεσης για την αναβάθμιση της πολιτικής της κυβέρνησης;

«Σίγουρα όχι "μια συμμαχία στην κούρσα της διαδοχής". Η άποψη αυτή πηγάζει από την αντίληψη ενός αρχηγικού ΠαΣοΚ όπου όλοι μάχονται για την πρωτοκαθεδρία. Αλίμονο αν το ΠαΣοΚ λειτουργεί μελλοντικά με αυτόν τον τρόπο. Θα περιθωριοποιηθεί πολύ γρήγορα. Η κοινωνία αναζητεί πολιτικές που θα λύσουν τα προβλήματά της. Το ΠαΣοΚ πρέπει να προσφέρει εφαρμοσμένες, συνεπείς πολιτικές, σύμφωνες με τις αρχές του. Αυτό είναι το πρόβλημα που μας απασχολεί».

- Δηλαδή δεν εκφράζετε μια συγκεκριμένη τάση μέσα στο ΠαΣοΚ;

«Η δημιουργία και καταστατική κατοχύρωση οργανωμένων τάσεων δεν είναι σκόπιμη. Περιχαρακώνουν τις διάφορες ομάδες και περιορίζουν την ελευθερία γνώμης. Όταν στην κομματική πειθαρχία προστίθεται και η πειθαρχία της τάσης, παύει για το μέλος η δυνατότητα να προσδιορίζει με την κρίση και τη συνείδησή του τη στάση του. Το Γαλλικό Σοσιαλιστικό Κόμμα, στο οποίο προβλέπεται από το καταστατικό η ύπαρξη οργανωμένων τάσεων, είναι παράδειγμα».

μα προς αποφυγήν. Ο πόλεμος μεταξύ τους υπήρξε μια από τις σημαντικές αιτίες της φθοράς του. Το κάθε μέλος του ΠαΣοΚ θα πρέπει να προσδιορίζει ελεύθερα τη συμπεριφορά του χωρίς φόβο, χωρίς επίπτωση, χωρίς υποχρέωση να δίνει λόγο».

- Δηλαδή, τι συγκεκριμένα επιδιώκετε;

«Τη δημιουργία ενός ρεύματος σκέψης, την αλλαγή στάσεων και νοσημάτων στο ΠαΣοΚ. Επιδιώκω τα μέλη και οι οπαδοί του να συνεισφέρουν κριτικά και δημιουργικά στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που συναντούν κόμμα και κυβέρνηση. Αυτό προϋποθέτει γνώση, πληροφόρηση, επικοινωνία, διάλογο. Θέλω να δημιουργήσω τους όρους αυτής της επικοινωνίας. Σήμερα κυ-

ριαρχεί η πρακτική του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού, ο μονόδρομος κορυφής - βάσης. Πρέπει να την αλλάξουμε. Σήμερα κάθε συζήτηση σκιάζεται από την απειλή του φραξιονισμού. Τέτοιες απειλές δεν αρμόζουν σε κόμμα με αποστολή να εκπαιδεύει τα μέλη του στη δημοκρατία και στην κοινωνική αλληλεγγύη. Στόχος μας είναι η πλειοψηφία των μελών και οπαδών να κατανοήσει την ανάγκη του κοινωνικού εκσυγχρονισμού και να συνεισφέρει στην πραγματοποίησή του. Αυτό είναι πολύ πιο σημαντικό για τον τόπο από τα θέματα της "διαδοχής". Οι πολιτικές αποφάσεις για την πορεία του ΠαΣοΚ θα κρίνουν μακροπρόθεσμα την τύχη του και όχι οι επιλογές των προσώπων».

- Η προβολή της κίνησής σας σε μια περίοδο όπου η κυβέρνηση αντιμετωπίζει δύσκολα και κρίσιμα προβλήματα, εθνικά και οικονομικά, την βοηθάει να τα επιλύσει ή αντίθετα περιπλέκει την κατάσταση;

«Η προβολή της κίνησης δείχνει ότι στην ελληνική κοινωνία πλανάται αναπάντητο το ερώτημα ποια θα είναι η μελλοντική πορεία των κομμάτων. Όλοι δεχόμαστε ότι όλο και περισσότεροι αποστρέφονται τους πολιτικούς και την πολιτική. Υπ' αυτές τις συνθήκες γιατί να μην προκαλεί το ενδιαφέρον μια προσπάθεια να αντιμετωπισθούν οι ανησυχίες και απορίες των πολιτών;

Από σας ακούω για πρώτη φορά ότι κάποιος ήταν της γνώμης πως οι τέσσερις δυσκόλεψαν την κυβέρνηση στο έργο της. Διακρίνω σ' αυτή τη γνώμη έντονη τη διάθεση της λογοκρισίας κάθε διαφορετικής άποψης».

- Δεν οδηγεί τελικά η άποψή σας σε διάσπαση;

«Οχι βέβαια. Ενα κόμμα οδηγείται σε διάσπαση όταν δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες, είναι στάσιμο. Η συζήτηση συνθέτει. Η σιωπή αποσυνθέτει. Η κίνηση εξασφαλίζει την ενότητα. Το καλύτερο παράδειγμα ότι η στασιμότητα οδη-

γεί σε διάσπαση δίνει η πορεία της Ενωσης Κέντρου.

Τέλος, θα τόνιζα την ανάγκη να είμαστε πιο ψύχραιμοι. Οι κατηγορίες για κεντροδεξιά σενάρια, αποστασίες, συνωμοσίες διακομωδούν το ΠαΣοΚ. Επικίνδυνοι για το ΠαΣοΚ δεν είναι εκείνοι που έχουν άποψη, αλλά εκείνοι που δεν έχουν γνώμη ή ενοχλούνται που άλλοι έχουν γνώμη».

- Το κυρίαρχο λοιπόν πρόβλημα είναι για σας το πρόβλημα της πολιτικής γραμμής που θα ακολουθήσει το ΠαΣοΚ και όχι η επιλογή των προσώπων;

«Ναι. Ο οποιοσδήποτε επικεφαλής πρέπει, για να εφαρμόσει μια πολιτική, να διαθέτει δυνάμεις που τον στηρίζουν, συμμερίζονται τις απόψεις του και είναι έτοιμες να

αγωνιστούν γι' αυτές. Πρέπει να εκφράζει κοινωνικές ομάδες και αυτές να εκφράζονται από τον λόγο του. Το έδειξε και το δείχνει πολύ πειστικά ο Ανδρέας Παπανδρέου. Η "καρέκλα" δεν δίνει από μόνη της τη δυνατότητα να εφαρμοσθεί μια πολιτική».

- Σας μέμφονται ότι εκφέρετε γενικόλογα και αόριστο πολιτικό λόγο. Ποια η απάντησή σας;

«Στόχος μου δεν είναι να παρουσιάσω ένα διαφορετικό πολιτικό πρόγραμμα από εκείνο του ΠαΣοΚ. Ανήκω στο ΠαΣοΚ και το πρόγραμμά το αποτελεί πλαίσιο της δράσης μου. Εκείνο που επιδιώκω είναι να επισημάνω πού πάσχουν οι θέσεις, θέλουν συμπλήρωση, προσαρμογή, επανεξέταση. Όταν το ΠαΣοΚ ήταν στην αντιπολίτευση είχα καταθέσει ακόμη και προτάσεις νόμου. Τότε η κριτική των ιδίων κύκλων ήταν ότι δεν θα έπρεπε να ασχολούμαι με θέματα των ΚΤΕ. Εκείνο που ενοχλεί είναι ότι υπάρχει διαφορετική άποψη. Το ΠαΣοΚ όμως χρειάζεται διαφορετικές απόψεις».

- Σας επικρίνουν αρκετοί στο ΠαΣοΚ ότι, ενώ έχετε διαφορετικές απόψεις για τα πολιτικά και οικονομικά προ-

βλήματα, αποφεύγετε να τις διατυπώσετε στα όργανα. Είναι αλήθεια;

«Αυτός είναι ένας μύθος. Διάβασα στις εφημερίδες πρόσφατα ότι η εισήγηση του ΕΓ στην ΚΕ εγκρίθηκε ομόφωνα από τα μέλη της. Αυτό αληθεύει. Δεν διάβασα όμως στις εφημερίδες ότι άλλα μέλη του ΕΓ και εγώ είχαμε αντιρρήσεις στη δεύτερη εισήγηση για την πορεία του ΠαΣοΚ το 1995, η οποία και αποσύρθηκε. Ο καθένας ας βγάλει τα συμπεράσματά του αν οι επίσημες εκδοχές είναι ακριβείς ή όχι».

- Στον Πρωθυπουργό εκθέσατε ποτέ τις αντιρρήσεις σας;

«Στον Πρωθυπουργό εκθέτω τις απόψεις μου όταν με καλεί να συνεργαστούμε. Οι απόψεις μου δεν συνίστανται μόνο σε αντιρρήσεις».

- Εσείς πού αποδίδετε ότι ενοχλεί η ύπαρξη διαφορετικής άποψης, όπως λέτε;

«Σε ορισμένους κύκλους του ΠαΣοΚ επικρατεί στάση που θεωρεί τη μονολιθικότητα ενότητα, την αναζήτηση κίνδυνου παρέκκλισης και τη διαφορετική γνώμη αμφισβήτηση του Προέδρου και των οργάνων. Είναι κατάλοιπα της εποχής της ομοιογενοποίησης. Το πρότυπο για τους - ευτυχώς λίγους - ορθόδοξους του κόμματος είναι ο σκεπτόμενος υπηρέτης. Ενας υπηρέτης αργά ή γρήγορα παύει να είναι σκεπτόμενος και ένας σκεπτόμενος δεν μπορεί ποτέ να είναι υπηρέτης».

- Στην ΚΕ υποστηρίζετε ότι χρειάζεται επανεξέταση ορισμένες θέσεις του κόμματος. Γιατί;

«Ανέφερα μερικά παραδείγματα στη συνεδρίαση της ΚΕ. Θα επαναλάβω δύο. Εχουμε επανειλημμένα δηλώσει ότι η σταθεροποιητική πολιτική είναι προϋπόθεση ώστε να επιτύχουμε την ανάπτυξη. Αισθανόμαστε όμως ενοχές, ψάχνουμε για αντισταθμίσιμα και εναλλακτικές επιλογές. Όταν το κόμμα κάνει φανερό προς όλους ότι δεν θέλει να χρεωθεί μια πολιτική, είναι λογικό και τα στελέχη του κόμματος να αμφιβάλλουν για την ορθότητά της. Ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός του ΠαΣοΚ έχει επικυρωθεί επανειλημμένα από τα συνέδρια και τα όργανα του Κινήματος. Παρ' όλα αυτά βλέπουμε την Ελλάδα απομονωμένη, εντάσσουμε όλους τους Ευρωπαίους σε ένα αντίπαλο στρατόπεδο, δεν έχουμε ασχοληθεί με τα προβλήματα της ευρωπαϊκής ενοποίησης και δεν θέλουμε να παραδεχθούμε ότι τα σημαντικότερα ελληνικά προβλήματα δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν στο πλαίσιο του κράτους έθνους».

Συμπερασματικά: Το κόμμα βρίσκεται πολλές φορές σε διαμάχη με την πολιτική που εξαγγέλλει. Η διαμάχη αυτή το εμποδίζει να δημιουργήσει και να εφαρμόσει μια ευρηματική αριστερή πολιτική».

- Το ΠαΣοΚ δηλαδή κατά τη γνώμη σας δεν θα μπορέσει να βρει έναν νέο δρόμο;

«Το αντίθετο ισχύει. Το ΠαΣοΚ έχει τις δυνάμεις για μια ανανέωση. Οποιος συζητεί με τις οργανώσεις του, ιδίως στην περιφέρεια, διαπιστώνει ότι υπάρχουν πάρα πολλά στελέχη που θέλουν και μπορούν να εργασθούν για μια ανανέωση. Αλλωστε το ΠαΣοΚ για λόγους ιστορικούς, κοινωνικούς, ιδεολογικούς είναι το μόνο που μπορεί να εκφράσει τις δυνάμεις μιας ανοιχτής στον κόσμο κοινωνίας που θέλει να συμμετάσχει και να παίξει ρόλο στις εξελίξεις. Οι δυνάμεις της κλειστής κοινωνίας, του υπερεθνικισμού, της συντήρησης των υφισταμένων κοινωνικών δυνάμεων εκφράζονται προπαντός από τη ΝΔ».

Οι απόψεις του κ. Κ. Σημίτη για την πορεία της οικονομίας στο ένθετο ΑΝΑΠΤΥΞΗ, σελ. Δ4.